

De Saksische witstaart

Herkomst

De Saksische witstaart is een typisch kleurduivenras uit Saksen, meer bepaald het Ertsgebergte en zijn onmiddellijke omgeving. Saksen is de meest oostelijke deelstaat van het huidige Duitsland. Hij grenst aan Polen en Tsjechië en de belangrijkste steden in Saksen zijn Dresden en Leipzig.

Na de Saksische vleugelduif en de Saksische schildduif, heeft de Saksische witstaart als derde Saksisch ras steeds aanhangers gekend en dit niet enkel in de rest van Duitsland. Ook over het gans Europese vasteland en zeker in het overzeese Amerika is deze 'aristocraat onder de kleurduiven' een gewaardeerde verschijning in de sierduivenwereld. Dit betekent geenszins dat we te doen hebben met een populair ras. Wel is het zo dat er de laatste jaren opnieuw meer Saksische witstaarten op de jaarlijkse HSS (Hauptsonderschau) voor Saksische kleurduivenrassen worden ingestuurd. Het afgelopen tentoonstellingsseizoen werden er toch 150 tentoongesteld. Op de echte grote sierduivenshows zijn ze niet echt talrijk, maar wel steeds vertegenwoordigd. Wel is het zo dat in het verleden meerdere prominente fokkers van Saksische kleurduiven zich intensief met dit ras hebben bezig gehouden. Ook nu is dit niet anders.

Raskenmerken

Het begrip 'Saksisch type' is bij de fokkers van voetbevederde kleurduivenrassen ongeveer een vanzelfsprekendheid. Wanneer we spreken over een Saksisch type, dan bedoelen we de bouw, de stand en de houding van uit Saksen afkomstige kleurduiven. Meer bepaald de lichaamsbouw zal deze van een gans normaal gebouwde duif zijn met een krachtige en diep gedragen borst (overmaat hoeft in geen geval) en een licht afhellende rugbelijning. Dit alles samen resulteert in de

gewenste horizontale lichaams-houding. Daarbij komt nog een diepe stelling, welke in combinatie met het uitgesproken voetstuk, een zekere rust en voornaamheid uitstraalt. Nochtans is de Saksische witstaart een eerder schuw ras, in het bijzonder de zwarte variëteit. Het gevederte ligt glad aan waardoor een te geringe borstvulling ook onmiddellijk zal opvallen. De kop is steeds ongekap en langwerpig rond, de voorkop gewelfd. Te vlakke bovenkoppen komen nog al eens voor en storen in sterke mate de elegantie.

Hok zwart-witgeschubde Saksische witstaarten bij H. Hoksbergen.

De meest in het oog springende structuur bij de Saksische kleurduiven zijn de zgn. 'latschen' (in het Nederlands 'sloffen'). Het voetstuk van de Saksische witstaart is tot in de perfectie doorgefokt. Met uitzondering van de blauwe kleurslag (deze bestaat nog maar een 25 jaar) kan de voetbevedering van de Saksische witstaart als een voorbeeld voor andere rassen gehanteerd worden. Het voetstuk mag vrij groot (d.w.z. een veerlengte van 8 à 10 cm) worden verlangd. Dit betekent dat we te doen hebben met een voetstuk zonder buitenissige lengte. De duiven kunnen zich

zonder enige hinder verplaatsen en bewegen. Belangrijker dan de grootte van het voetstuk is dat het opgebouwd is uit stevige, brede veren en rondom gesloten is (dus geen gapingen vertoont). Boven op deze langere veren aan de tenen moet de nodige 'Überbau' (kortere dekveren) voorhanden zijn. Om tenslotte met recht en rede kunnen te spreken van een volmaakt voetstuk is het noodzakelijk dat deze gesloten en overdekte voetbevedering aansluit op de lange gierhakken. Deze gierhakken zorgen voor een mooie

sluiting tussen de achterwaarts groeiende bevedering aan de tenen en de onderbuik.

Oog- en snavelkleur

De ogen van de Saksische witstaart zijn donker gekleurd echter dit streefdoel is bij duiven met een gekleurde kop niet eenvoudig vast te leggen en te houden. Evoluties naar bruin of groen dienen oplettend in de gaten te worden gehouden. Een uitzondering op het net vermelde zijn de rode en gele kleurslag. Deze beide hebben oranje ogen, omdat hun veerleur niet verenigbaar is met donkere ogen.

Saksische witstaart koper. Eigenaar: H. Hoksbergen.

Ideale tekening zwart-witgeschubd.

De oogrand van deze rode en gele is bleek tot roodachtig (liever dit laatste, omdat de gele en rode glans dan veel beter tot zijn recht komt). De oogrand van de overige kleuren wordt donker verlangd. Bij de zwarte is het streven zwarte oogranden; nochtans zijn heel wat zwarte voorzien van sterk bleke oogranden. Bij de koperkleur zijn bleke oogranden voorlopig nog geoorloofd (ook hier geniet zwart de voorkeur). De snavelkleur bij de rode en gele is vleeskleurig. Bij de rode duivinnen wordt aan de snavelranden of t.h.v. de ondersnavel, ook op tentoonstellingen, een lichte aanslag (pigment) nog getolereerd. De overige kleurslagen hebben een donkere tot zwarte snavel. Donkersnavelige jonge dieren laten dikwijls een bleke snavelaanzet (een overgangsbruggetje) zien. Deze aanzet verkleurt na de rui, indien tenminste de snavelranden niet mee opbleekten. Bij de koperkleurige is een iets blekere snavelaanzet geen fout.

1.0 Saksische witstaart rood. Eigenaar: A. Heyer.

0.1 Saksische witstaart koper. Eigenaar: H. Hoksbergen.

0.1 zwart met witte banden. Eigenaar: V. Philippi.

0.1 blauw witgeschubd. Eigenaar: K.H. Maurer.

Kleur en tekening

Zoals bij alle witstaartrassen is de tekening van de Saksische witstaart relatief eenvoudig maar in combinatie met de ofwel diepe ofwel tere kleuren levert ze ons een zeer attractieve verschijning. Het is tevens een tekeningspatroon dat relatief eenvoudig te toiletteren is wat voordelen biedt voor zowel beginnende als oudere fokkers. We starten met de witte, mogelijks middelgrote snip. Daarnaast verwachten we een witte staart met een mooi afgegrensd tot aan de onderrug reikend wit bovenstaartdek. Hier tegenover staat dat de onderstaart (kiel) doorgekeurd en glansrijk (bij de lakkleuren) is. Deze kiel, even als de buikkleur (en glans) zijn belangrijke criteria bij de keuring. Schimmel (pigmentverlies) in de kiel en een afzettende (glansverlies) buikkleur zijn ernstige fouten.

We kunnen pas echt spreken over een Saksische witstaart wanneer de kleur in orde is! Zonder gelijkmatigheid, diepte en glans mag namelijk geen enkele Saksische witstaart een bovengemiddeld predikaat krijgen, ook al zijn type, voetbevedering en tekening in orde.

Om de ideale kleur en glans bij de rode en gele te bekomen, hebben eertijds de fokkers besloten deze zonder witte banden te fokken. Dit is een grote uitzondering in de groep van de Saksische kleurduiven. Het rood verlangen we intensief vurig, het geel oplichtend met veel glans (goudgeel). Selectie is de enige weg om bij deze kleurslagen de sterke neiging tot haarveren t.h.v. de vleugelschilden in de hand te houden. Bij de zwarte kleurslag verwachten we een intensief zwart met veel groenglans overgoten. Om van een topper te kunnen spreken moet deze groenglans ook doorlopen van borst via buik tot in de kiel. Dit streven naar een glansrijke zwarte kleur over het gehele lichaam werkt de aanwezigheid van lange witte banden tegen. Al te dikwijls zijn de banden ofwel te kort ofwel gepeperd.

Een bruin zoompje (roest) is een ernstige fout. Bij de blauwe en blauwzilveren verwachten we een zuivere en gelijkmatige kleur over het ganse lichaam. Een duidelijk contrast met de donkere slagpenen zorgt voor de afwerking. Ook een groenglanzende hals bij de blauwe is het streefdoel. Naast goed doorgefokte dieren met witte banden, zijn ook de kleurslagen blauw- en blauwzilver met zwarte banden en gekrast erkend. In de keuren zwart, blauw en blauwzilver zijn naast witgeband ook witgeschubde erkend. In zwart en blauw zijn deze in zeer goede kwaliteit voorhanden. De gewenste schubtekening is gelijkmatig verdeeld en scherp afgetekend. Vinktekening is hier nog niet verplicht.

De meest bijzondere kleurslag is zonder twijfel de koperkleurige. Verwacht wordt een glanzend zwarte kleur (liefst groenglans) van kop tot kiel. Ook de grondkleur van het vleugelschild is zwart; nochtans zal de indruk van een koperkleurige schubtekening overwegend zijn. Deze koperkleurige schubtekening is ofwel scherp ofwel middelmatig sterk zwart getekend. De koperkleur van de schilden moet in ieder geval vurig zijn. De vergelijking met de kleur van een pas uit de bolster gevallen wilde kastanje wordt steeds als leidraad aangegeven. Een koperen vinktekening kan (is niet verplicht) ook nog voorhanden zijn t.h.v. de slagpenen. Het weze duidelijk dat deze koperkleurige variëteit niet eenvoudig te fokken is. Het is een eeuwig afwegen tussen de hoeveelheid brons en de hoeveelheid zwart. Met de uitbreiding van brons (koper) over de borst, kiel en voetstuk verliezen de dieren automatisch aan waarde. En dan is er nog het ogenprobleem. De gewenste donkere ogen neigen gemakkelijk naar bruin en soms zelfs naar groen. Kortom deze koperkleurige variëteit is er één voor de fokker, die de uitdagingen niet uit de weg gaat.

Kweek, verzorging en tentoonstellen

De Saksische witstaart is een zeer vruchtbaar ras. In de fok is het aan te raden alleszins duiven, welke als nestjong één of meerdere gekleurde staartpenen toonden, in te schakelen. Enkel fokken met dieren, welke als nestjong ideaal getekend waren, leidt voorzeker tot kleur- en glansverlies. En ander zeer belangrijk aandachtspunt is de rugafdekking want bepaalde stammen hebben duidelijk een onvoldoende gesloten rugafdekking.

Een goede hygiëne en aangepaste zitplaatsen zorgen ervoor dat de voetstukken in de gewenste conditie kunnen worden gehouden. Het verwijderen van gebroken veren uit het voetstuk leidt tot pigmentverlies, zeker bij rood en geel.

Ik heb in mijn inleiding de Saksische witstaart de omschrijving 'aristocraat' toebedeeld en ik wil besluiten met een evenzo voor dit ras zeer typerende omschrijving uit de kruistocht door kleurduivenland (dit is een vroegere artikelenreeks geschreven voor het ledenblad van de Nederlandse Kleurduivenliefhebbers Vereniging). "De fokkers uit Saksen zijn er met glans in geslaagd een ras te creëren dat zich 'trots en op grote voet' kan vertonen in de wereld van de sierduiven."

Hok met rode en gele Saksische witstaarten.